

Järnvägsföreningen i Lerum
c/o BAS
Hilleforsvägen 2
443 61 Stenkullen

2021-06-21

Trafikverket
Ärendemottagningen
Investering
Box 810
781 28 BORLÄNGE

Kopia för kännedom:
Länsstyrelsen, miljöskyddsavdelningen

Yttrande över Trafikverkets (TRV) förslag till järnvägsplan för ombyggnad av Lerums station
Dnr: TRV 2017/43687

Järnvägsföreningen har tidigare yttrat sig över bullerutredningen och vi står fast vid de synpunkter som då framfördes.

Järnvägsbullret i Lerum alstras till största delen av godstågstrafiken och bullernivån bestäms till främst av tågens hastigheter och längd. Ju snabbare tågen körs desto mer bullrar det. Tågens hastighet och längd genererar även vibrationer i marken. I Lerum finns mycket kvicklara vilket gör även denna fråga akut. Angående godstågen har Järnvägsföreningen mätt hastigheterna i höjd med gymnasieskolan. Uppmätta hastigheter var ofta över 100 km/tim, speciellt för tågen mot Göteborg.

Bullret från järnvägen i Lerums centrala delar är redan idag olidligt högt. Uppfattning bland boende i södra Lerum är att bullret blivit värre sedan bullerplanket vid Södra Långvägen byggdes. Utomhus kan det vara svårt att föra ett samtal när godstågen passerar. Hur kan TRV tro att resenärer vill gå eller cykla till stationen och vänta på tåget på en perrong där bullret måste bli outhärdligt när det studsar mellan de planerade bullerskydden på båda sidor?

Bullerutredningen mäter högsta resp. lägsta värde. I beräkningarna förefaller man inte ha tagit hänsyn till hur vindarna blåser. Vindriktningen gör en stor skillnad på bullerexponeringen. Vid ”fel” vindar blir bullret mycket högre än bullerutredningens högsta värden.

Hänsyn verkar inte heller ha tagits till att järnvägsbullret adderas till annat buller från motorväg och en ökande lokaltrafik. För de boende måste allt buller vägas in i åtgärdsprogrammet. Och det är TRV som har ansvar även för vägtrafiken och dess buller.

I TRV bristanalys för sträckan Göteborg-Alingsås kan utläsas att TRV:s ambitioner för Västra Stambanan Göteborg-Alingsås, är att bygga ytterligare två spår fram till Kåhög och förbigångsspår vid Lerums station. Med dessa investeringar förefaller TRV anse att Västra Stambanan är fullinvesterad. Men hur kommer trafiken på Västra Stambanan i så fall att utvecklas? I det långsiktiga perspektivet blir bullerfrågan ännu viktigare.

TRV bullerutredning går ner på en detaljnivå vilket gör att det långsiktiga perspektivet och helhetsperspektivet kommer i skymundan. De åtgärder som nu föreslås kanske inte alls uppfyller kraven om 20 år.

Tittar man ett tjugotal år framåt i tiden så kommer antalet godståg och snabbtåg att öka betydligt. Redan idag har flera stora företag aviserat att man avser flytta över sina vägtransporter till järnväg. Göteborgs Hamn är helt beroende av mer kapacitet på Västra Stambanan för att hamnen skall kunna utvecklas. En konsekvens av detta är att pendeltågstrafiken på sträckan trängs ut från banan för att så småningom upphöra. Kanske kan några regiontågen göra uppehåll på Lerums station, som lär bli den enda kvarvarande stationen i Lerums kommun. Huvuddelen av pendlarna får söka sig till väg E20 för sina resor.

I detta scenario blir Lerums station i framtiden en rangerbangård för godståg i väntan på att slussas in till Sävenäs. Konsekvensen av detta är ännu mer buller och slammer från bromsande och startande godståg.

Med ovan beskrivna scenario är TRV förslag till åtgärder mot buller fullständigt otillräckliga. Man föreslår kortsiktiga åtgärder mot dagens problem, men blundar för morgondagens. Och vems är ansvaret för järnvägsbullret om 20 år?

Människor måste kunna leva och bo i sina hus utan att hela tiden bli störda av järnvägsbuller. Samhällena måste kunna utvecklas. TRV förslag till åtgärder saknar ett framtidsperspektiv. Hur skall samhället kunna utvecklas om järnvägsbullret ligger som en matta över kommunen?

Det finns ett enkelt sätt att redan idag minska bullret till uthärdliga nivåer: Sänk hastigheten på godstågen. En minskning till omkring 70 km/tim skulle reducera såväl buller som vibrationer avsevärt.

Slutsats

Med stor sannolikhet blir Västra Stambanan, projektet Göteborg- Floda- Alingsås lokaliserad i tunnel norr om Aspen, ett projekt i nästa Nationella Investeringsplan. Mot bakgrund av detta avvisar Järnvägsföreningen TRV:s kortsiktiga förslag till bullerdämpande åtgärder runt Lerums station. Bordlägg, eller ännu bättre lägg ner projektet.

I stället rekommenderar Järnvägsföreningen att TRV sänker godstågens hastigheter till 70 km/tim genom kommunens tätorter.

Björn Stahre
Ordförande i Järnvägsföreningen i Lerum